

Ondernemingsrecht

170

Contractueel verbod uitoefening stemrecht op aandelen

Gerechtshof Amsterdam
 3 november 2020, zaaknr. 200.278.465/01,
 ECLI:NL:GHAMS:2020:2948
 (mr. Van Tuyl van Serooskerken-Röell,
 mr. Lewin, mr. Alwin)
 Noot mr. R.A. Wolf

Toelaatbare steminstructie met contractueel bindende werking. Art. 2:190 BW staat daaraan niet in de weg. Spoedeisend belang aanwezig. Toewijzing verbod op uitoefenen van stemrecht op aandelen gedurende zes maanden.

[BW art. 2:190]

Aan de orde is een verbod op het uitoefenen van stemrecht door Sri Kubera Holding BV (hierna: SKH) op 100.000 van de door haar in Greyfriars Group BV gehouden A-aandelen. SKH is de persoonlijke holding van de bestuurder van Greyfriars Group.

Waar Greyfriars Group c.s. onder verwijzing naar HR 30 juni 1944, NJ 1944/465 (Wennex) en art. 2:190 BW betogen dat afspraken omtrent het niet uitoefenen van stemrecht geen vennootschappelijke werking hebben en bovendien nietig zijn, zien zij over het hoofd dat in dit geding een gebod tot nakoming van een contractuele verplichting wordt gevorderd en dat deze niet meer inhoudt dan dat het stemrecht hangende de overdracht van de desbetreffende aandelen aan een derde of, bij gebreke daarvan, verdeling van de aandelen tussen SKH en appellante – en derhalve voor een beperkte tijd – niet zal worden uitgeoefend. Dit is een toelaatbare steminstructie, die contractueel bindende werking kan hebben en niet statutair behoeft te worden vastgelegd.

Greyfriars Group maakt volgens appellante misbruik van de omstandigheid dat SKH als gevolg van de – tijdelijke bedoelde – levering aan haar van 100.000 A-aandelen thans een meerderheids-

belang in Greyfriars bezit. Greyfriars Group c.s. hebben de verwijten van appellante die erop neerkomen dat de bestuurder via SKH zijn medeparticipanten in Greyfriars Group in feite buiten spel zet en doende is uitsluitend zijn eigen belangen te dienen niet of nauwelijks bestreden.

*Het hof acht in het licht van een en ander het (spoedeisend) belang van appellante bij de naleving van de in de Shareholder Agreement neergelegde stemafpraak voldoende toegelicht en dit belang zodanig aannemelijk dat dit een voorziening rechtvaardigt die ertoe strekt dat SKH zich aan die afspraak houdt. Onder de gegeven omstandigheden is voor het aannemen van dit belang niet vereist dat een *ava* gepland staat waar juridisch bindende beslissingen kunnen worden genomen.*

Het hof verbiedt SKH om het stemrecht op de door haar verkregen 100.000 A-aandelen uit te oefenen gedurende een periode van zes maanden dan wel totdat het belang van appellante komt te vervallen doordat zij geen aandeelhouder in Greyfriars meer is c.q. DNB goedkeuring heeft verleend voor toetreding van een nieuwe aandeelhouder.

Amiens Holding BV te Lexmond, appellante, advocaat: mr. E. Maarsen-Neumann, tegen

*1. Greyfriars Group BV te Almere,
 2. Sri Kubera Holding BV te Almere, geïntimeerden,
 advocaat: mr. B. Coskun.*

(...; red.)

3. Beoordeling

3.1. Het hof gaat uit van de volgende feiten.

(i) Greyfriars Group is een financiële holding, die zich blijkens artikel 3f van haar statuten onder meer bezighoudt met trustactiviteiten. Bestuurder van Greyfriars Group is [naam bestuurder] (hierna: [bestuurder GG]). De aandelen in Greyfriars Group worden volgens het aandeelhoudersregister gehouden door:

*– SKH: 500.000 A-aandelen,
 – Hyphen 888 Services B.V. (hierna: Hyphen 888): 99.999 gewone aandelen,
 – Amiens: 400.000 A-aandelen (sinds 29 november 2017), tezamen alle aandelen.*

(ii) SKH is een persoonlijke holding van [bestuurder GG], Hyphen 888 van [A.] (hierna: [A.]) en Amiens van [B.] (hierna: [B.]).

(iii) Greyfriars Group had drie dochtervennootschappen: Spaceward B.V. (hierna: Spaceward), Eurodirect B.V. (hierna: Eurodirect) en Mulberry International B.V. (hierna: Mulberry). Deze vennootschappen exploiteren onder toezicht en met vergunning van DNB een trustkantoor. Bestuurders van Spaceward zijn [bestuurder GG] en [C.]. [bestuurder GG] is bestuurder van Eurodirect en was tevens bestuurder van Mulberry.

(iv) De statuten van Greyfriars Group luiden, voor zover van belang, als volgt:

“Artikel 1

1. In de statuten wordt verstaan onder:

a. ‘Aandelen’: zowel de Gewone Aandelen als de Aandelen A (...), tenzij anders blijkt of kennelijk anders bedoeld; de Gewone Aandelen en de Aandelen A worden als afzonderlijke soorten aangemerkt;

b. ‘Aandeelhouders’: zowel de houders van Gewone Aandelen als de houders van Aandelen A, tenzij anders blijkt of kennelijk anders is bedoeld;

c. ‘Algemene Vergadering’: het orgaan dat bestaat uit de Aandeelhouders en de overige Vergadergerechtigden, alsook de bijeenkomsten van dit orgaan;

(...)

Artikel 4

1. Het kapitaal van de Vennootschap bestaat uit een of meer Gewone Aandelen en/of een of meer Aandelen A. (...)

(...)

Artikel 15.

(...)

2. Een Bestuurder neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming van het Bestuur, indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de Vennootschap en de met haar verbonden onderneming (een ‘Tegenstrijdig Belang’). Indien de Vennootschap slechts een Bestuurder heeft, zal de Bestuurder het besluit mogen nemen ondanks een Tegenstrijdig Belang. Indien de Vennootschap meer dan een Bestuurder heeft en alle Bestuurders een Tegenstrijdig Belang hebben, kunnen alle Bestuurders niettemin deelnemen aan de beraadslaging en de besluitvorming over het desbetreffende onderwerp.

(...)

Artikel 18

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 23 de jaarlijkse AVA, hof], worden Algemene Vergaderingen gehouden, zo dikwijls het Bestuur of een Bestuurder dit wenst. De bevoegdheid tot bijeenroeping van de Algemene Vergadering komt toe aan het Bestuur en aan iedere Bestuurder afzonderlijk. (...)

Artikel 20

1. Elk Aandeel geeft recht op het uitbrengen van één stem.

2. Bij de vaststelling in hoeverre Aandeelhouders stemmen (...) wordt geen rekening gehouden met Aandelen waarvoor geen stem kan worden uitgebracht.

3. De Algemene Vergadering besluit met volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, voor zover de wet of de statuten geen grotere meerderheid voorschrijven.

(...)

Artikel 24

1. Zowel het Bestuur als een of meer houders van Aandelen van een bepaalde soort (...) zijn bevoegd een vergadering van houders van Aandelen van die soort bijeen te roepen. (...)

(v) Op 29 november 2017 hebben Hyphen 888, Amiens, SKH en Greyfriars Group een (eerste) “Shareholder Agreement” getekend.

(vi) Op 18 december 2017 hebben Hyphen 888, Amiens en SKH een (tweede) “Shareholding Agreement” getekend (hierna: de SHA).

In de SHA is, voor zover relevant, het volgende vastgelegd:

“PREAMBLE

(...)

– Hyphen wishes to reduce its holding in Greyfriars Group B.V.;

– The direct and indirect shareholders wish to transfer a shareholding temporarily, pending approval of a potential new shareholder by De Nederlandsche Bank.

– Hyphen wishes to have one ordinary share repurchased by Greyfriars Group B.V.

Article 1

– In accordance with the shareholder agreement all parties agree that 100.000 A shares (...) in Greyfriars Group B.V. will be transferred to Sri Kubera Holding B.V.

– Sri Kubera will not exercise any voting rights on the shares until it has transferred in accordance with the following sub-paragraph.

– In the event that a sale to an agreed party who has been approved by De Nederlandsche Bank has not taken place within 12 months of the date of this agreement the direct and indirect shareholders shall make arrangements for the transfer of 50.000 A shares to Amiens Holding B.V. (...)

(vii) Bij notariële akte van 22 december 2017 zijn, onder verwijzing naar de SHA, 100.000 aandelen A in Greyfriars Group door Hyphen 888 aan SKH geleverd.

(viii) Op 19 juli 2018 hebben Greyfriars Group en SKH, Amiens, [bestuurder GG], [B.], [A.] en aan hen gelieerde (rechts)personen een principeakkoord gesloten (hierna: het Principeakkoord). Daarin wordt onder meer overwogen dat zij de verschillende vennootschappelijke belangen zodanig willen splitsen dat [bestuurder GG] rechtstreeks dan wel indirect 90% plus een aandeel in Greyfriars Group en [A.] 10% minus een aandeel in Greyfriars Group zal hebben. “Ten behoeve van deze herschikking van belangen en verhoudingen” komen zij in het Principeakkoord per 31 mei 2018 onder meer overeen:

“(…)

4. dat Amiens haar volledige aandelenbelang in GGBV Greyfriars Group – hof] zal overdragen aan SKH;

5. dat Amiens per datum van de ondertekening van dit principeakkoord geen contractuele partij meer zal zijn in de shareholder agreement GGBV van 29 november 2017 volgens de overweging van de voorzieningenrechter – hof] (...).”

(ix) Bij e-mail van 23 mei 2019 aan [bestuurder GG] heeft [B.] namens Amiens aangeboden om conform punt 4 van het Principeakkoord zijn aandelen over te dragen aan [bestuurder GG]/SKH. Op 19 juni 2019 heeft [B.] weer aangedrongen op de overdracht en op 17 juli 2019 heeft hij [bestuurder GG] gesommeerd om te berichten wanneer hij een notarisafpraak heeft gepland, zodat de aandelenoverdracht kan worden gerealiseerd.

(x) Bij dagvaarding op verkorte termijn van 15 april 2020 hebben Greyfriars Group c.s. in kort geding gevorderd (onder meer) dat Hyphen 888 en Amiens – kort samengevat – wordt verboden de geplande vergaderingen van aandeelhouders (a) van Greyfriars Group op vrijdag 17 april 2020 en (b) van Spaceward op maandag 20 april 2020 doorgang te laten vinden.

In reconventie hebben Hyphen 888 en Amiens – samengevat – gevorderd om te bepalen dat SKH het stemrecht op 10% van de aandelen in Greyfriars Group niet mag uitoefenen.

Bij vonnis van 16 april 2020 heeft de voorzieningenrechter in de rechtbank Amsterdam vordering (a) van Greyfriars Group c.s. (verbod aandeelhoudersvergadering van 17 april 2020) toegewezen en de overige vorderingen in conventie en reconventie afgewezen.

(xi) Op 17 april 2020 heeft [B.] namens Amiens “op basis van artikel 24 lid 1 van de statuten” van Greyfriars Group, per e-mail een oproep, gericht aan Greyfriars Group c.s. en [bestuurder GG], gestuurd voor een vergadering van houders van aandelen A in Greyfriars Group, te houden op donderdag 23 april 2020 om 9:00 uur aan de [straat] te [plaats].

Als agendapunten zijn in de oproep vermeld, samengevat:

1. Uitleg van het bestuur waarom er nog geen jaarrekening 2018 aan de algemene vergadering van aandeelhouders (AVA) ter vaststelling is voorgelegd;

2. Uitleg van het bestuur van de financiële positie van de dochtervennootschappen;

3.-7. Uitleg van het bestuur over diverse zaken;

8. Bij geen of onvoldoende uitleg van agendapunten 1 en 2: beslissing tot berisping van het bestuur;

9. Bij geen of onvoldoende uitleg van agendapunten 3-7: beslissing tot andere maatregelen, waaronder

– verzoek aan het bestuur om een AVA bijeen te roepen;

– melding bij De Nederlandsche Bank en

– aangifte bij het Openbaar Ministerie.

3.2. Amiens heeft in dit kort geding in eerste aanleg (in reconventie) onder meer gevorderd, zake-lijk weergegeven, dat de voorzieningenrechter zal bepalen dat SKH het stemrecht op 100.000 van de door haar in Greyfriars Group gehouden A-aandelen niet mag uitoefenen. De voorzieningenrechter heeft (ook) dit onderdeel van de vordering van Amiens afgewezen. Het appel van Amiens richt zich tegen deze beslissing en de motivering daarvan.

3.3. Amiens wijst op het bepaalde in artikel 1 van de SHA en stelt dat de SHA (anders dan de *Shareholder Agreement* van 29 november 2017) ook na het sluiten van het Principeakkoord zowel SKH als Amiens nog steeds bindt.

Greyfriars Group c.s. hebben dit standpunt bestreden door een beroep te doen op een in het geding gebrachte foto van een stuk getiteld “Resolutions of the shareholder of Greyfriars Group B”, gedateerd op 22 december 2017. Zij stellen dat daarmee de in de SHA neergelegde afspraak betreffende het niet stemmen door SKH op de door haar verkregen 100.000 A aandelen is achterhaald.

3.4. Amiens betwist de echtheid van het gefotografeerde stuk. Zij stelt dat zowel [B.] als [A.] hebben verklaard het stuk niet te kennen en wijst op verschillende ongerijmdheden in de opmaak en in de wijze en het tijdstip van totstandkoming van het stuk. De voorzieningenrechter heeft deze ongerijmdheden opgesomd in rechtsoverweging 5.19 van haar vonnis en komt op grond daarvan tot het oordeel dat een en ander minst genomen serieuze twijfels oproept over de echtheid van het stuk. In de appeldagvaarding heeft Amiens haar standpunt dat het stuk een vervalsing is nader onderbouwd en daarbij onder meer gewezen op een op (of omstreeks) 21 december 2017 namens Hyphen 888, SKH en Amiens ondertekend stuk getiteld “Resolutions of the shareholders of Greyfriars Group B.V.” en aangevoerd dat het onwaarschijnlijk is dat daags daarna een nieuw stuk getiteld “Resolutions of the shareholder of Greyfriars Group B.V.” is opgemaakt. Zij heeft ook gewezen op de (vrijwel) identieke ondertekening van beide stukken.

Greyfriars Group c.s. gaan (ook) in hoger beroep niet of nauwelijks in op de door Amiens reeds in eerste aanleg aan de orde gestelde ongerijmdheden noch op de in de appeldagvaarding verder genoemde omstandigheden die er volgens Amiens op wijzen dat het hier om een vervalst stuk gaat. Het hof acht in het licht van dit een en ander de stelling van Greyfriars Group c.s. dat de in artikel 1 van de SHA neergelegde stemafpraak door andere op of omstreeks 22 december 2017 gemaakte afspraken is komen te vervallen dermate onaannemelijk dat het met Amiens ervan zal uitgaan dat deze stemafpraak nog steeds geldt.

3.5. Greyfriars Group c.s. hebben in dit verband nog aangevoerd dat artikel 1 van de SHA zo moet worden gelezen dat SKH het stemrecht op de 100.000 aandelen zou mogen uitoefenen zodra deze aan haar zouden zijn overgedragen, maar deze uitleg is in directe strijd met de tekst van genoemd artikel en daarom onaannemelijk. Daarom zal deze uitleg niet worden gevolgd.

Dat het bepaalde in artikel 5 van het Principeakkoord tevens zou zien op de SHA, zoals Greyfriars Group c.s. in hun memorie van antwoord betogen, valt in het licht van het zesde bulletpoint van de considerans van het principeakkoord, waarin alleen de *Shareholder Agreement* van 29 november 2017 wordt genoemd, niet aan te nemen.

Waar Greyfriars Group c.s. verder betogen (onder verwijzing naar HR 30 juni 1944, NJ 1944/465 (Wennex) en artikel 2:190 BW) dat afspraken omtrent het niet uitoefenen van stemrecht geen vennootschappelijke werking hebben en bovendien nietig zijn, zien zij over het hoofd dat in dit geding een gebod tot nakoming van een contractuele verplichting wordt gevorderd en dat deze niet meer inhoudt dan dat het stemrecht hangende de overdracht van de desbetreffende aandelen aan een derde of, bij gebreke daarvan, verdeling van de aandelen tussen SKH en Amiens – en derhalve voor een beperkte tijd – niet zal worden uitgeoefend. Dit is een toelaatbare steminstructie, die – anders dan Amiens betoogt – contractueel bindende werking kan hebben en niet statutair behoeft te worden vastgelegd.

3.6. In geschil is voorts of Amiens een zodanig (spoedeisend) belang heeft bij de door haar verlangde voorziening dat dit de toewijzing daarvan in kort geding rechtvaardigt. De voorzieningenrechter heeft deze vraag in negatieve zin beantwoord omdat, samengevat, geen AVA gepland stond waarop besluiten met juridische gevolgen genomen kunnen worden. Amiens verwijt Greyfriars Group c.s. dat zij door hun handelen en nalaten doende zijn belangen van de onderneming alsmede die van de medeandeelhouders van SKH in Greyfriars Group te schaden. Zo zouden gedurende een aantal jaren geen jaarrekeningen zijn vastgesteld, zou sprake zijn van valsheid in geschrift en frauduleuze facturen en zou Greyfriars Group het voornemen hebben om – in strijd met het geen in het Principeakkoord omtrent het handhaven van de status quo is overeengekomen (punt 12) – de aandelen in dochtervennootschappen Spaceward en Eurodirect te verkopen. Volgens Amiens maken Greyfriars Group c.s. hierbij misbruik van de omstandigheid dat SKH als gevolg van de – tijdelijk bedoelde – levering door Hyphen 888 aan haar van 100.000 A aandelen thans een meerderheidsbelang in Greyfriars Group bezit.

Amiens stelt dat zij, indien SKH bevolen wordt om zich aan de in het kader van die levering van

die aandelen gemaakte stemafpraak te houden, al dan niet in samenwerking met Hyphen 888, in staat zal zijn om verdere benadeling tegen te houden en onder meer in de verhouding tot toezicht- houder DNB orde op zaken te stellen (Amiens heeft er in dit verband op gewezen dat Amiens, althans haar directeur en enig aandeelhouder [B.], een door DNB geaccrediteerde trustbestuurder is en in die hoedanigheid een poortwachters- functie heeft), dit alles in afwachting van de aandelen- transactie voorzien in het Principeakkoord. Daaraan is volgens Amiens nog steeds geen uitvoering gegeven omdat Greyfriars Group c.s. c.q. [bestuurder GG] in gebreke blijven met het nemen van de vereiste voorbereidende maatregelen (het inschakelen van een notaris en het aanvragen van de goedkeuring van DNB op de voet van het bepaalde in de artikelen 19 en 21 van het Principeakkoord).

3.7. Greyfriars Group c.s. hebben de verwijten van Amiens die erop neerkomen dat [bestuurder GG] via SKH zijn medeparticipanten in Greyfriars Group in feite buiten spel zet en doende is uitsluitend zijn eigen belangen te dienen, niet of nauwelijks bestreden. Zij hebben volhard in hun reeds bij inleidende dagvaarding (onder 10) ingenomen standpunt dat SKH de meerderheid van de aandelen A in Greyfriars Group in bezit heeft waardoor een door Amiens en Hyphen 888 op te roepen aandeelhoudersvergadering “zinloos is voor enige besluitvorming”.

3.8. Het hof acht in het licht van dit een en ander het (spoedeisend) belang van Amiens bij de naleving van de in de SHA neergelegde stemafpraak voldoende toegelicht en dit belang zodanig aan- nemelijk dat dit een voorziening rechtvaardigt die ertoe strekt dat SKH zich aan die afspraak houdt. Onder de gegeven omstandigheden is voor het aannemen van dit belang niet vereist dat een AVA gepland staat waar juridisch bindende beslissingen kunnen worden genomen.

Dit belang komt te vervallen zodra Amiens, door- dat uitvoering is gegeven aan artikel 4 van het Principeakkoord, geen aandeelhouder in Greyfriars Group meer is. Van een rechtens te respecteren belang van Greyfriars Group c.s. die zich tegen de toewijzing van deze voorziening verzet is onvoldoende gebleken.

3.9. Dit brengt mee dat de grieven 2 en 3 van Amiens slagen en de vordering die inzet is van het hoger beroep alsnog zal worden toegewezen, zij het dat deze zal worden geherformuleerd en dat

daaraan een termijn zal worden verbonden, omdat op die manier voldoende wordt tegemoetge- komen aan het spoedeisend belang van Amiens. Het hof merkt in dit verband op dat de vordering slechts toewijsbaar is jegens SKH en niet jegens [bestuurder GG], die immers geen partij is in de onderhavige procedure.

Bij een verdere bespreking van grief 1 bestaat on- voldoende belang.

Het vonnis zal worden vernietigd voor zover in reconventie gewezen en voor het overige worden bekrachtigd. Greyfriars Group c.s. zullen als de in het ongelijk gestelde partij worden verwezen in de kosten van het geding in reconventie in eerste aanleg alsmede in de kosten van het hoger beroep.

4. Beslissing

Het hof:

bekrachtigt het vonnis waarvan beroep voor zo- ver in conventie gewezen;

vernietigt het vonnis waarvan beroep voor zover in reconventie gewezen en in zoverre opnieuw rechtdoende;

verbiedt SKH om het stemrecht op de door haar op 22 december 2017 van Hyphen 888 verkregen 100.000 A aandelen uit te oefenen gedurende zes maanden na betekening van dit arrest dan wel, indien dit eerder is, tot het tijdstip waarop uitvoe- ring is gegeven aan het bepaalde in artikel 4 van het Principeakkoord van 19 juli 2018;

veroordeelt Greyfriars c.s. in de kosten van het geding (...; *red.*);

verklaart dit verbod en deze veroordelingen uit- voerbaar bij voorraad;

wijst af het anders of meer gevorderde.

NOOT

1. In deze uitspraak in hoger beroep van een kort geding gaat het om de nakoming van een tussen aandeelhouders gemaakte afspraak. Die afspraak hield in dat een van de aandeelhouders geduren- de een bepaalde periode het aan de aandelen verbonden stemrecht niet zou uitoefenen.

2. Greyfiars Group is een financiële holding. Zij houdt zich bezig met trustactiviteiten. De aandelen in Greyfiars Group worden gehouden door: (i) SKH: 500.000 A-aandelen, (ii) Hyphen: 99.999 gewone aandelen, en (iii) Amiens: 400.000 A-aandelen (sinds 29 november 2017). Greyfriars Group heeft drie dochtervennootschappen:

Spaceward, Eurodirect en Mulberry International. Deze vennootschappen exploiteren onder toezicht en met vergunning van DNB een trustkantoor.

3. Tussen SKH, Hyphen en Amiens is op 29 november 2017 een aandeelhoudersovereenkomst gesloten. Op 18 december 2017 sluiten zij een tweede aandeelhoudersovereenkomst. Achtergrond van die overeenkomst is dat Hyphen haar belang in Greyfiars Group wenst te vermindern. Daarom worden 100.000 A-aandelen door Hyphen aan SKH verkocht en geleverd. Ook wordt tussen de aandeelhouders afgesproken dat SKH het aan deze aandelen verbonden stemrecht tijdelijk niet zal uitoefenen. De achtergrond van deze afspraak is het uiteindelijke doel dat een nieuwe aandeelhouder in Greyfiars Group zal participeren. Voor toetreding van die derde is goedkeuring van DNB nodig. De aandeelhouders spreken verder af dat als die goedkeuring niet binnen twaalf maanden wordt verkregen 50.000 A-aandelen geleverd worden aan Amiens.

4. Vervolgens sluiten onder meer Greyfriars Group, SKH, Amiens, hun bestuurders en de aan hen gelieerde (rechts)personen op 19 juli 2018 een principeakkoord. Doel van dat akkoord is het splitsen van de verschillende vennootschappelijke belangen. Ten behoeve van deze herschikking van belangen en verhoudingen bepaalt het principeakkoord dat per 31 mei 2018 Amiens haar volledige aandelenbelang in Greyfriars Group zal overdragen aan SKH en dat Amiens per datum van de ondertekening van dit principeakkoord geen partij meer zal zijn bij de aandeelhoudersovereenkomst van 29 november 2017 (en dus nog wel bij de tweede aandeelhoudersovereenkomst van 18 december 2017). Het principeakkoord wordt niet nagekomen.

5. Amiens vordert in kort geding in reconventie dat SKH het stemrecht op 100.000 van de door haar in Greyfriars Group gehouden A-aandelen niet mag uitoefenen (de conventionele vordering is in het kader van deze annotatie niet van belang). Amiens is van mening dat Greyfriars Group en SKH misbruik maken van het feit dat SKH een meerderheidsbelang in Greyfriars Group bezit als gevolg van de verkoop en levering door Hyphen aan SKH van de 100.000 A-aandelen (zie r.o. 3.6). Die verkoop en levering was slechts tijdelijk bedoeld. De voorzieningenrechter wijst deze vordering af. Amiens gaat in hoger beroep.

6. De kernoverweging uit dit arrest is r.o. 3.5. Op die plaats veegt het hof het verweer van Greyfriars Group en SKH van tafel. Dat verweer kwam erop neer dat afspraken over het niet uitoefenen van stemrecht geen vennootschappelijke werking hebben en nietig zijn. Greyfriars Group en SKH verwezen daarbij naar HR 30 juni 1944, *NJ* 1944/465 (*Wennex*) en art. 2:190 BW. Terecht overweegt het hof dat in deze procedure een gebod tot nakoming van een contractuele verplichting wordt gevorderd en dat die verplichting niet meer inhoudt dan dat het stemrecht hangende de overdracht van de desbetreffende aandelen aan een derde of, bij gebreke daarvan, verdeling van de aandelen tussen SKH en Amiens – en derhalve voor een beperkte tijd – niet zal worden uitgeoefend. Dit is een toelaatbare steminstructie, die contractueel bindende werking kan hebben en niet statutair behoeft te worden vastgelegd, aldus het hof. Het hof verbiedt, kort samengevat, SKH om het stemrecht op de door haar op 22 december 2017 van Hyphen verkregen 100.000 A-aandelen gedurende zes maanden uit te oefenen.

7. Het oordeel van het hof verrast niet. Dat oordeel bevat het antwoord op twee deelvragen. De eerste deelvraag is de vraag of stemovereenkomsten tussen aandeelhouders geoorloofd zijn. Sinds het *Wennex*-arrest is het antwoord op die vraag “ja”. In dat arrest bepaalde de Hoge Raad ook dat een dergelijke overeenkomst het stemrecht vennootschappelijk onaangetast laat en dat dit niet in strijd is met de wettelijke bepaling over het stemrecht. Meer in het bijzonder volgt uit dat arrest dat een stem uitgebracht in strijd met een stemovereenkomst rechtsgeldig is. Zie ook HR 13 november 1959, *NJ* 1960/472 (*Distilleerderij Melchers*) en HR 19 februari 1960, *NJ* 1960/473 (*Aurora*).

8. Een element in het verweer van Greyfriars Group en SKH is de verwijzing naar art. 2:190 BW. Dat artikel bepaalt dat rechten die stemrecht noch aanspraak op uitkering van winst of reserves omvatten, niet als aandeel worden aangemerkt. Dat brengt mij tot de tweede deelvraag uit de overweging van het hof. Anders dan Greyfriars Group en SKH betogen, gaat het bij de tweede deelvraag niet om wat wel of niet een aandeel is. Art. 2:190 BW geeft een negatieve definitie van een aandeel en gaat feitelijk om de vraag welke minimale rechten aan een aandeel verbonden moeten zijn, wil er sprake zijn van een aandeel.

Zie voor een discussie hierover: T.A. Keijzer & L. in 't Veld, "“Slechts” aanspraak op het liquidatie-overschot: onvoldoende om van een BV-aandeel te kunnen spreken?", *Ondernemingsrecht* 2016/35, R.A. Wolf, 'Het stemrechtloze aandeel met "slechts" een recht op uitkering van het overschot na vereffening. Een reactie', *Ondernemingsrecht* 2016/52 en T.A. Keijzer & L. in 't Veld, 'Het BV-aandeel met "slechts" aanspraak op het liquidatie-overschot: een naschrift', *Ondernemingsrecht* 2016/53.

9. De tweede deelvraag betreft de vraag of een aandeelhouder tijdelijk kan afzien van de uitoefening van een van de rechten die aan het gehouden aandeel zijn verbonden. Het ging in deze casus om (alleen) het stemrecht, voor een tijdelijke periode van maximaal twaalf maanden en voor een specifieke situatie (namelijk in afwachting van goedkeuring van DNB voor toetreding van een nieuwe aandeelhouder). Terecht overweegt het hof dat dit mogelijk is. Zie R.A. Wolf, 'Reactie op "De aandeelhoudersovereenkomst in het licht van art. 2:190 BW"' van T.A. Keijzer in WPNR 2016/7104', *WPNR* 2016/7115 en het daarbij behorende naschrift van Keijzer.

mr. R.A. Wolf
advocaat UdinkSchepel Advocaten en universitair docent Maastricht University

171

Civielrechtelijk bestuursverbod

Gerechtshof Amsterdam
10 november 2020, zaaknr. 200.258.892/01,
ECLI:NL:GHAMS:2020:3092
(mr. Faber, mr. Korsten-Krijnen,
mr. Stokkermans)
Noot mr. C.M.I. van Asperen de Boer

Procedure tot verkrijgen van bestuursverbod is gezien doel en strekking van maatregel niet aan te merken als criminal charge in zin van art. 6 EVRM. Betreft preventieve maatregel die evenmin strekt tot uitoefenen van dwang ter verkrijging van inlichtingen. Afwijzing van beroep op nemo tenetur-beginsel.

[Fw art. 106a, 106b lid 3; EVRM art. 6]

Gezien de inbedding in het civiele recht en doel en strekking van de maatregel kan de procedure tot het verkrijgen van een bestuursverbod in de zin van art. 106a Fw niet worden aangemerkt als criminal charge in de zin van art. 6 EVRM. Dit is in lijn met de jurisprudentie van het EHRM inzake een disqualification order. De termijn waarbinnen een bestuursverbod (maximaal) van kracht kan zijn, maakt dit niet anders en de overige in de Guide on Article 6 weergegeven criteria ook niet. De stelling van [appellant] dat de registratie bij de Kamer van Koophandel (door anderen) kan worden gezien als een strafblad is van onvoldoende gewicht. Uitgangspunt is dat het bestuursverbod enkel voor de duur waarvoor het is opgelegd wordt geregistreerd bij het Handelsregister (art. 106b lid 3 Fw). Weliswaar zullen de geregistreerde gegevens acht jaar na het verstrijken van de duur van het bestuursverbod bewaard blijven, maar dit is bedoeld voor bij amvb aangewezen instanties als omschreven in (het nog in te voeren) art. 29 Handelsregisterwet. Het civielrechtelijke bestuursverbod leidt ook niet tot problemen met de verklaring omtrent het gedrag (VOG).

Uit HR 24 januari 2014, ECLI:NL:HR:2014:161, «JOR» 2014/251, m.nt. Van Nielen, volgt dat wanneer een maatregel strekt tot het uitoefenen van